

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Dyrkning af bælgssæd til plantebaseret kost

I projektet er der identificeret en række bælgplanter som arbejdes videre med i dyrkningsforsøg. Sideløbende med afdækningen af viden om dyrkning udarbejdes der for de enkelte arter en skabelon til dyrkningsvejledning, så den indsamlede viden kan videregives til interesserede landmænd.

I dette notat præsenteres kort de bælgplanter som er udvalgt til en forsøgsmæssig indsats i 2021. Alle arter afprøves både under konventionelle og økologiske dyrkningsforhold.

Hestebønne

Hestebønne er de seneste år kommet igen som foderafgrøde, og der er i den forbindelse afklaret en lang række dyrkningsmæssige forhold. Fokus for hestebønner er på sortvalg til plantebaserede fødevarer og med følgende variationer;

- Frøstørrelse
- Proteinindhold
- Indhold af tannin
- Indhold af vicin/convicin

Ært

Ærter er den bælgfrugt som der er størst interesse for til plantebaserede fødevarer. Både som ingrediens (ærteprotein, ærteprotein-isolat) og til mere direkte anvendelse. Der er en mangfoldighed af ærtetyper, som der er behov for at afprøve i dyrkningen. I forsøgene vil indgå;

- Gul ært – kendt sort og sort med højt proteinindhold
- Grøn ært
- Marrowfat ært
- Maple/grey pea

Lupin

Lupiner er i Danmark kun kendt i økologisk dyrkning, det er derfor nyt med forsøg under konventionelle forhold. Den art lupin som passer bedst til dyrkning i Danmark er smalbladet lupin, da det er den tidligste. Men hvid lupin er også af interesse da de har et højere udbyttepotentiale og et højere proteinindhold. Udfordringerne med lupin er sen og uensartet modning, hvorfor en del af dyrkningsindsatsen går på at tilstrækkelige tidlig høst af god kvalitet. Det er derfor relevant at dyrke forskellige typer af lupin for at optimere dette. Samtidig indeholder lupin alkaloider og selv om det er søde lupiner (med lavt alkaloidindhold) som dyrkes er det afgørende at få indblik i sorts- og dyrkningsbetingelser for, at lupinerne kan overholde grænseværdierne til fødevarer i forhold til alkaloidindhold.

Linse

Linse er kendt fra dyrkning i Danmark i meget beskedent omfang. Der er klart behov for dyrkningsoptimering i forhold til en øget dyrkning. Den findes flere forskellige linsetyper, med forskellige egenskaber når de anvendes i madlavningen. Det er relevant med afprøvning dyrkningen af disse forskellige

typer under danske forhold. Ud over det er en af de største udfordringer, at linse er en lav og spinkel plante med ringe evne til at konkurrere med ukrudt. Fokus vil derfor være at finde den rette dyrkning, hvor der er kontrol med ukrudt både økologisk og konventionelt.

Kikært

Kikært dyrkes normalt under andre klimatiske forhold end de danske. Den trives ikke i fugtigt koldt klima, så dyrkning af kikærter vil blive dyrkningsmæssigt afprøvet i de tørreste dele af Danmark. Da kikærter er nye i dyrkning, er der mange dyrkningsmæssige tiltag i dansk dyrkning som der er behov for at belyse. Kikærter er en sent modnende afgrøde med tendens til tvemodenhed, når der er vand til rådighed. Så det dyrkningsmæssige fokus er på tidlig nok høst af god kvalitet. Dette kan påvirkes med såtidspunkt og udsædsmængde.